

11-Mavzu: O‘quvchilarning jismoniy va estetik tarbiyasi.

Mashg‘ulot rejası:

1. Jismoniy tarbiyaning maqsad va vazifalari.
2. Estetik tarbiya mazmuni.
3. Jismoniy va estetik tarbiya vositalari.

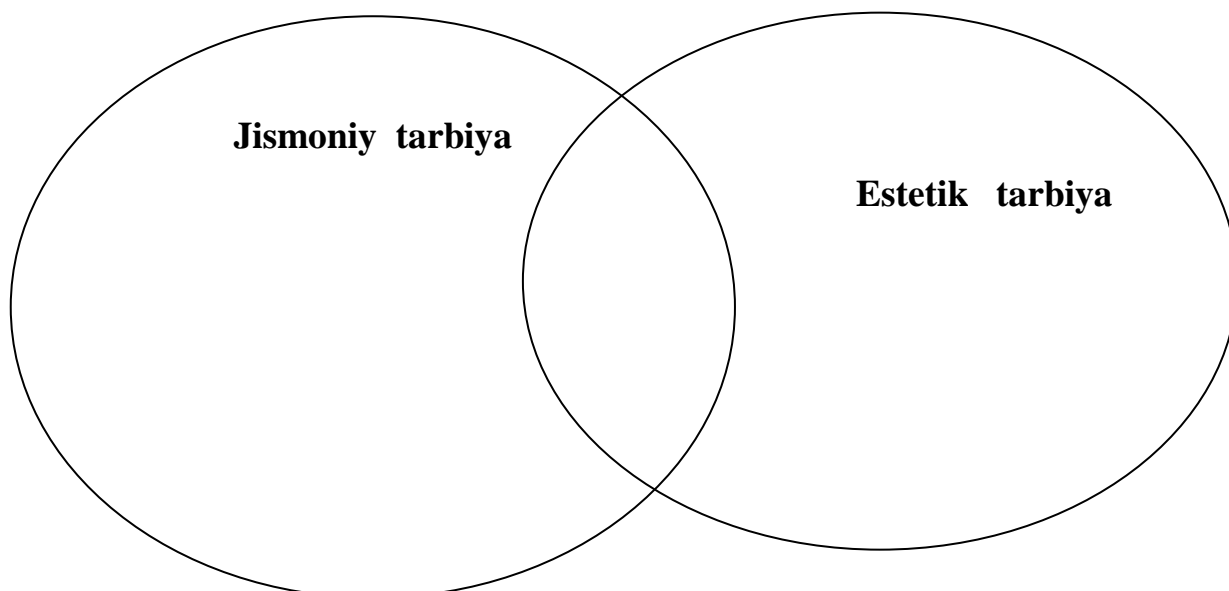
Adabiyotlar:

1. Общая педагогика. Под ред. В.А.Сластенина. В 2 ч. Ч. 2. – Москва, «ВЛАДОС», 2003.
2. Педагогика /Под ред. П.И.Пидкасистого/ – М., 2003.
3. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik – T.: Sano-standart, 2017.
4. Pedagogika. // M.Toxtaxodjayevaning umumiy tahriri ostida. Darslik. – T.: O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2010.
5. А.С.Калдибекова. Умумий педагогика. –Т.ТДПУ нашриёти, 2013.

1-topshiriq. “O‘quvchilarning jismoniy va estetik tarbiyasi” mavzusiga doir blits-so‘rov savollari

1. Siz kelajakda o‘z o‘quvchilaringizni qanday tarbiyalashni tasavvur qila olasizmi?
2. Jismoniy tarbiya deganda nima tushuniladi?
3. “Jismoniy kafolat” tushunchasi o‘zida nimani ifoda etadi?
4. Jismoniy tarbiyaning maqsadi nima?
5. V.A.Slastenin, I.F.Isaev, Y.N.Shiyanovlar jismoniy tarbiyaning qanday vazifalarini ajratib ko‘rsatishadi?
6. B.T.Lixachev tasnifi bo‘yicha jismoniy tarbiyaning ta’limiy, tarbiyaviy, rivojlantiruvchi, sog‘lomlashtiruvchi va umummadaniy vazifalariga izoh bering.
7. Jismoniy tarbiyaning estetik va axloqiy vazifalariga nimalar kiradi?

2-topshiriq. Jismoniy va estetik tarbiya: tushunchalar mazmunini ifodalang va qiyosiy taqqoslang.

3-topshiriq. “O‘quvchilarning jismoniy va estetik tarbiyasi” mavzusida intellekt karta tuzish. Talabalar 3 guruhga bo‘lingan holda mavzu doirasida o‘z fikrlarini “Intellekt karta” metodi orqali yoritadilar.

Intellekt karta tuzish bo‘yicha ko‘rsatmalar:

Intellekt karta–namoyishlarni o‘tkazish, qaror qabul qilish, o‘z vaqtini rejalashtirish, katta miqdordagi ma’lumotlarni esda saqlash, aqliy hujumlarni o‘tkazish, o‘z-o‘zini tahlil qilish, murakkab loyihalarni ishlab chiqish, mustaqil ta’lim, rivojlanish va shu kabi vazifalarni hal etishda ajoyib vosita bo‘lib xizmat qiladi.

Intellekt karta tuzishga qo‘yiladigan talablar:

- Barcha uchun tushunarli bo‘lishi;
- Yorqin, esda qolarli, mavzu mazmuniga mos bo‘lishi;
- Kalit so‘zlarni to‘g‘ri tanlay olish;
- Ijodiy yondashuv;
- Chiroyli bezatilgan bo‘lishi: ranglar mutanosibligi ahamiyatga ega.

Intellekt karta tuzish bo‘yicha metodik tavsiyalar:

- ✓ Asosiy fikr, muammo yoki so‘z markazga joylashtiriladi (u rasm ko‘rinishida, belgi yoki so‘z ko‘rinishida bo‘lishi mumkin);
- ✓ Rasmlar markaziy fikrni ifodalashi kerak;
- ✓ Har bir tarmoq turli rang bilan belgilanishi kerak;
- ✓ Kartani tayyorlashda faqat rangli qalam, markerlardan (yoki maxsus dasturiy vosita) foydalaniladi;
- ✓ Asosiy tarmoqlar markazdagi asosiy tushuncha bilan bog‘lanadi, kichik tarmoqlar esa asosiy tarmoqlarga bog‘lanadi;
- ✓ Har bir tarmoqqa faqat birgina kalit so‘z yoziladi;
- ✓ Intellekt-kartani hosil qilishda assotsiativ tushunchalardan foydalanish maqsadga muvofiq.

4-topshiriq. Berilgan matndan “Kalit so‘zlarni qidirish” usulini qo‘llagan holda kalit so‘zlarni topib, jadvalni to‘ldiring.

Jismoniy tarbiyaning maqsad va vazifalari jamiyatning ehtiyojlari bilan belgilanadi. Bu ehtiyoj tarbiyaning umumiy maqsadidan kelib chiqadi, bu maqsad o‘zida ma’naviy boylikni, axloqiy poklikni va jismoniy barkamollikni mujassamlashtirgan uyg‘un rivojlangan shaxsni shakllantirishdan iboratdir. Maktabgacha yoshdagi bolalarning jismoniy tarbiyasi vazifalarini hal etishda ularning yosh xususiyatlari hisobga olinadi. Jadal o‘sish va rivojlanish maktabgacha yoshdagi bola organizmining o‘ziga xos xususiyatidir.

Lekin sistemalar va ular vazifalarining shakllanishi hali tugallanmagan bo‘ladi. Shuning uchun maktabgacha yoshdagi bola juda nozik bo‘ladi. Shu munosabat bilan quyidagi sog‘lomlashtirish vazifalari birinchi o‘ringa qo‘yiladi:

- 1) hayotni muhofaza qilish, kasallikka qarshi kurash olib borish, organizmning tashqi muhit ta‘siriga qarshiligini oshirish;

- 2) organizmning barcha sistemalarini to'g'ri va o'z vaqtida rivojlantirish, ularning funksional imkoniyatlarini kengaytirish;
- 3) to'g'ri qaddi-qomat va tovonni shakllantirish, uyg'un jismoniy rivojlantirish.

Bolalar organizmi nomukammal, nozik bo'lsa-da, barcha to'qimalarning juda egiluvchanligi, tezkorligi, modda almashinuvi jarayonlarining jadalligi qudratli rivojlanishni ta'minlaydi. Bola sharoitlarning o'zgarishiga, jismoniy zo'riqishga kattalarga nisbatan ancha tezroq va yaxshiroq moslashadi. U o'ziga tushunarli bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirishga idroki baland bo'ladi, bu esa bir qancha ta'limiy vazifalarni hal etish imkonini beradi:

- 1) jismoniy mashqlar bilan shug'ullanish va madaniy- gigiyenik ko'nikmalarni o'zlashtirish bilan bog'liq dastlabki bilimlarni shakllantirish;
- 2) shaxsiy va ijtimoiy gigiyena ko'nikmalarini singdirish;
- 3) kelgusida sport bilan shug'ullanish uchun asos bo'lib xizmat qiladigan hayotiy zarur harakatlar, malaka va ko'nikmalarni shakllantirish.

Jismoniy mashqlar bolalarning to'laqonli aqliy, axloqiy, estetik va mehnat tarbiyasiga yordam berib, ularning ma'naviy-irodaviy sifatlarini (jasurlik, halollik, qat'iyat va boshq.) rivojlantiradi.

Jismoniy tarbiya maqsadlari va vazifalarini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun bizning mamlakatimizda yagona davlat sistemasi barpo etilgan.

O'zbekistonda jismoniy tarbiya tizimi mafkuraviy, ilmiy-metodik, dasturiy-me'yoriy asoslar birligidan iborat. O'zbekistondagi jismoniy tarbiya tizimi o'zining g'oyaviyligi, xalqchilligi va ilmiyligi bilan ajralib turadi. U barkamol avlodni tarbiyalash, rivojlantirish, sog'lomlashtirish bilan bog'liqdir.

Kalit so'zlar	Kalit so'zni topish bizga nima beradi?

Iboralar	Bu iboralarni topish bizga nima beradi?